

Didaktika jezika (Modul Didaktika jezika)	2
Language Didactic (Module Language Didactic)	2
Didaktika književnosti (Modul Didaktika književnosti)	5
Literature Didactic (Module Literature Didactic)	5
Disertacijski seminar (Modul Didaktika jezika)	7
Dissertation Seminary (Module Language Didactic)	7
Disertacijski seminar (Modul Didaktika književnosti)	9
Dissertation Seminary (Module Literature Didactic)	9
IRD 1	11
IRW 1	11
IRD 2 (Modul Didaktika jezika)	13
IRW 2 (Module Language Didactic)	13
IRD 2 (Modul Didaktika književnosti)	15
IRW 2 (Module Literature Didactic)	15
IRD 3	18
IRW 3	18
Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine in slovenskega jezikoslovja	21
Selected Chapters from Slovene Literary History and Slovene Linguistics	21
Jezik in računalniška orodja	25
Language and Computer Tools	25
Jezikovna kultura – med narečnim in knjižnim	28
Language Culture – between Dialectal and Literary	28
Metodologija znanstvenega raziskovanja	30
Scientific Research Methodology	33
Osnove retorike	33
Fundamentals of Rhetoric	33
Izbrana poglavja iz sinhronije 1	35
Selected Chapters from Synchrony 1	35
Izbrana poglavja iz Sinhronije 2	38
Selected Chapters from Synchrony 2	38

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Didaktika jezika (Modul Didaktika jezika) Language Didactic (Module Language Didactic)
----------------------------	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Terenske vaje Field work	Samostojno delo študenta Individual work	ECTS
	10	20	30		570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Simona Pulko
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik
Red. prof. dr. Vlado Pandžić

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Vsebina:

- Jezikovna didaktika.
  - Sporazumevalna zmožnost (jezikovna in pragmatična zmožnost).
  - Metode jezikovne didaktike - raziskovalni vidik.
  - Strukturiranost sporazumevalne zmožnosti
  - Razvijanje sporazumevalne zmožnosti.
  - Uporaba sodobne izobraževalne tehnologije pri jezikovni vzgoji.
  - Znanstvenoraziskovalne metode literarne jezikovne didaktike.
  - Eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje jezikovne vzgoje.
  - Kvalitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki.
  - Kvantitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki.
- Načrtovanje in evalvacija implementacije novih jezikovnodidaktičnih metod.

Prerequisites:

Completed 1st semester obligations.

Content (Syllabus outline):

- Language didactic.
- Communication capacity (linguistic and pragmatic capability).
- Language didactic methods – research aspects.
- Structureness of communication capability.
- Development of communication capability.
- Use of contemporary educational technologies at language education.
- Scientific research methods of literary language didactic.
- Experimental and quasi experimental planning of language education.
- Qualitative methods of research in language didactic.
- Quantitative methods of research in language didactic.
- Planning and evaluating new linguistic didactic method implementation.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
- Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
- Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana, Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
- Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
- Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.
- Dragutin Rosandić, 1990: *Pismene vježbe*. Zagreb: Školska knjiga.
- Stjepko Težak, 1990: *Govorne vježbe*. Zagreb: Školska knjiga.
- Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
- Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
- France Žagar, 1992: *Šolske besedilne vrste*. Maribor: Založba Obzorja.
- France Žagar, 1996: *Didaktika slovenskega jezika v osnovni šoli*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji:

Cilj predmeta je študente seznaniti z raziskovanjem na področju didaktike slovenščine ter usvojiti znanja o sodobnih didaktičnih pristopih poučevanja in preučevanja jezika in razvijanja sporazumevalne zmožnosti kot temeljnega cilja jezikovnega pouka.

Objectives:

The objective is to acquainte students with researches in field of Slovene language didactic and to gain knowledge about contemporary teaching and researching language didactic approaches and to develop communication capabilities as fundamental language class aim.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- izkazati razumevanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne(jezikovne in pragmatične) zmožnosti,
  - izkazati znanje in razumevanje, kdaj uporabiti posamezne znanstvene metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne zmožnosti.
  - Znal bo načrtovati eksperiment, v katerem bo preveril uspešnost posamezne metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne zmožnosti.
  - Znal bo uporabiti kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja uspešnosti metod v jezikovni didaktiki.
  - Znal bo načrtovati in evalvirati implementacijo novih jezikovnodidaktičnih metod.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja:* ustno izražanje pri zagovoru raziskovalnega seminarja. Pisno izražanje pri pisanju raziskave.
- *Uporaba informacijske tehnologije.*
- *Reševanje problemov:* sposobnost reševanja težjih didaktičnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- After completing this course students will be capable
- To present understanding difficult problems in field of development of communication (linguistic and pragmatic) capability,
  - To present knowledge and understanding when to use particular scientific methods for solving difficult problems in field of communication capabilities development.
  - To plan an experiment in which he/she will verify particular methods.
  - To use qualitative and quantitative research methods for researching successfulness of methods in linguistic didactic.
  - To plan and evaluate new linguistic didactic method's implementation.

Transferable/Key Skills and other attributes

- *Communication skills:* oral expressing at research seminary defend. Written expressing at research writing
- *Use of information technology.*
- *Problem solving:* capability of solving difficult didactic problems.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminar s projektom (raziskovalna naloga)

Teaching and learning methods:

- lectures,
- seminary and project (research assignment)

Načini ocenjevanja:

- opravljen seminar z raziskovalnim projektom,
- pisni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment methods:

- completed seminary and research project,
- written examination.

70
30

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Pedagoška fakulteta
Faculty of Education

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Didaktika književnosti (Modul Didaktika književnosti)
Subject Title:	Literature Didactic (Module Literature Didactic)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Terenske vaje Field work	Samostojno delo študenta Individual work	ECTS
	10	20	30		570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Opravljenе študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Finished study obligations from the 1st semester.

Vsebina:

- Receptijska literarna didaktika.
  - Literarna teorija - literarnoreceptijska perspektiva.
  - Metode literarne didaktike - raziskovalni vidik.
  - Strukturiranost receptijske zmožnosti
  - Razvijanje receptijske zmožnosti
  - Uporaba sodobne izobraževalne tehnologije pri literarni vzgoji.
  - Znanstvenoraziskovalne metode literarne in bralne didaktike.
  - Eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje literarne vzgoje.
  - Kvalitativne metode preučevanja v literarni didaktiki.
  - Kvantitativne metode preučevanja v literarni didaktiki.
- Načrtovanje in evalvacija implementacije novih književnodidaktičnih metod.

Content (Syllabus outline):

- Reader response literature didactics.
  - Literary theory and reader response literature didactics.
  - Methods of literature didactics.
  - Structure of reception ability.
  - Development of reception skills.
  - ICT in literature education.
  - Science - research methods in literature didactics.
  - Experimental and quasi-experimental planning in literature didactics.
  - Qualitative methods in literature didactics.
  - Quantitative methods in literature didactics.
- Planning and evaluation of implementation of new literary didactics methods.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
 Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.
 Meta Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.
 Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja. Za boljšo bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.
 Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
 Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.

Cilji:

Cilj predmeta je študente seznaniti z raziskovanjem na področju didaktike slovenščine ter usvojiti znanja o sodobnih didaktičnih pristopih poučevanja in preučevanja branja in recepcije literature.

Objectives:

The aim of the subject is to teach students how to research on the field of L1 (mother tongue) didactics and to get acquainted with the knowledge of current methods of teaching and researching of reading literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- izkazati razumevanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti,
  - izkazati znanje in razumevanje, kdaj uporabiti posamezne znanstvene metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti.
  - Znal bo načrtovati eksperiment, v katerem bo preveril uspešnost posamezne metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti.
  - Znal bo uporabiti kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja uspešnosti metod v literarni didaktiki.
  - Znal bo načrtovati in evalvirati implementacijo novih književnodidaktičnih metod.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja:* ustno izražanje pri zagovoru raziskovalnega seminarja. Pisno izražanje pri pisanju raziskave.
- *Uporaba informacijske tehnologije*
- *Reševanje problemov:* sposobnost reševanja težjih didaktičnih problemov.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminar s projektom (raziskovalna naloga),

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- On completion of this course the student will be able to
- show the understanding of complicated problems on the field of teaching the reception of literature,
  - show the knowledge, when to use particular scientific methods for solving complicated problems on the field of teaching the reception of literature.
  - He will be able to plan the experiment, in which he will check particular method for solving complicated problems on the field of developing the reception of literature.
  - He will be able to use qualitative and quantitative methods for checking methods, used in literature didactics.
  - He will be able to plan and evaluate the implementation of new didactics methods.

Transferable/Key skills and other attributes:

- Communication skills: oral communication at the defense of research seminar. Scientific writing communication skills at writing of research report.
- Use of ICT
- Solving problems: the ability of solving complicated problems in the education process.

Teaching and learning methods:

- lectures,
- seminary with research project.

Načini ocenjevanja:

- opravljen seminar z raziskovalnim projektom,
- pisni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment methods:

• opravljen seminar z raziskovalnim projektom,	70	• completed seminar with research project,
• pisni izpit.	30	• written examination.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Didaktika jezika)
Subject Title:	Dissertation Seminary (Module Language Didactic)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Simona Pulko
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik
Red. prof. dr. Vlado Pandžić

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in jezikovnodidaktično znanje aplicirajo na konkreten korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary partially presents an independent form of work. The reason is because in its main components it is adjusting to one among facultative or obligatory subjects, preserving at the same time its own structure. Primarily it is a work in which participants under mentor's guidance apply their theoretic and linguistic didactic knowledge to a concrete corpus. By doing so they use knowledge they gained during their study process and directions stemming from dissertation theme. In the initial part which approximately last one fifth of total periods this means organizing work and problem defining, later on students gradually publically present methodologically appropriate material selection and major problem synthesis. At this point the argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
 Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
 Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
 Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
 Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
 Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
 Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.
 Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.

Cilji:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre a uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives:

Dissertation seminary's objective is to gradually introduce students to independent research work, taking into account that it is an introductory part, which will be later up graded by candidates in their PhD dissertation. To its beginnings, representing problem definition, to central, that is method and material selection, and final, representing argumentted thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Candidates will get practical foundations for writing PhD dissertation.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Candidates who successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly for writing PhD dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach and solving the pre planned specific problems.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)
 Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
 Seminary paper and dissertation theses defend.

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. I. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Didaktika književnosti)
Subject Title:	Dissertation Seminary (Module Literature Didactic)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in književnodidaktično znanje aplicirajo na konkreten književnodidaktični korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradiva in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary partially presents an independent form of work. The reason is because in its main components it is adjusting to one among facultative or obligatory subjects, preserving at the same time its own structure. Primarily it is a work in which participants under mentor's guidance apply their theoretic and literary didactic knowledge to a concrete literary didactic corpus. By doing so they use knowledge they gained during their study process and directions stemming from dissertation theme. In the initial part which approximately last one fifth of total periods this means organizing work and problem defining, later on students gradually publically present methodologically appropriate material selection and major problem synthesis. At this point the argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
 Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.
 Mata Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.
 Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja. Za boljšo bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.
 Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
 Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.
 Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.
 Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
 Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.
 Dragutin Rosandić, 1993: *Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.

Cilji:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives:

Dissertation seminary's objective is to gradually introduce students to independent research work, taking into account that it is an introductory part, which will be later up graded by candidates in their PhD dissertation. To its beginnings, representing problem definition, to central, that is method and material selection, and final, representing argumented thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Kandidati, ki bodo uspešno zaključili, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Candidates will get practical foundations for writing PhD dissertation.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Candidates who successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly for writing PhD dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach and solving the pre planned specific problems.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)
 Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
 Seminary paper and dissertation theses defend.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. I. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 1
Subject Title:	IRW 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		45	45		855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

vsi nosilci

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Sloveščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika in slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of the Slovene language and literature.

Vsebina:

Študent v okviru predmeta in v sodelovanju z mentorjem opredeli temo svoje doktorske disertacije. Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima; pripravi svoje raziskovalne teze; razišče, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo; prepozna raziskovalne probleme in oceni primernost izbrane teme.

Content (Syllabus outline):

Within subject and in collaboration with mentor student determines his/her PhD dissertation theme. By doing so he/she checks the researches in the field of interest, prepares his/her research thesis, researches the professional literature he/she will be using in his /her research, determines research methodology, recognizes research problems and evaluates the chosen theme suitability.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A)

Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.
Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.
Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
 Pulko, Simona, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.
 Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.
 Dragutin Rosandić, 1990: *Pismene vježbe*. Zagreb: Nastavne teme.
 Dragutin Rosandić, 1993: *Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.
 Stjepko Težak, 1990: *Govorne vježbe*. Zagreb: Prdagoško-književni zbor.
 Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
 Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
 France Žagar, 1992: *Šolske besedilne vrste*. Maribor: Založba Obzorja.
 France Žagar, 1996: *Didaktika slovenskega jezika v osnovni šoli*. Maribor: Založba Obzorja.

B)

Literatura, ki bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature which will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji:

Študent pripravi kratko dispozicijo, v kateri opredeli temo in namen svoje disertacije, določi raziskovalne metode in navede predvidene vire.

Objectives:

Student prepares short disposition in which he/she defines theme and purpose of his/her dissertation, determines research methods and pre planed sources.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upoštevata stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Samostojno raziskovanje strokovne literature, oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne metodologije, priprava dispozicije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student knows how to form research questions and knows methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (considers state of the researches, uses relevant literature, etc.).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Independent professional literature research, forming his/her own research thesis, choosing proper methodology, preparing disposition.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %)/

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

60

Type (examination, oral, coursework, project):

Dispozicija (približno 5000 znakov).

30

Disposition (approximately 5000 signs).

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 2 (Modul Didaktika jezika)
Subject Title:	IRW 2 (Module Language Didactic)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		15		15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1. letnika.

Prerequisites:

Completed 1st year study obligations.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se bodo predvsem osredotočile na metode jezikovne didaktike (raziskovalni vidik), na eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje jezikovne vzgoje, upoštevane bodo kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki, poudarek bo na načrtovanju in evalvaciji implementacije novih jezikovnodidaktičnih metod. Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati jezik in razvijati sporazumevalno zmožnost s poudarkom na obravnavi jezika in sporazumevalne zmožnosti na vseh stopnjah in vrstah šol.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Those will primarily focus on linguistic didactic methods (research aspect), on experimental and quasi-experimental planning of linguistic education, considering qualitative and quantitative research methods in linguistic didactic. Planning and evaluating the implementation new linguistic didactic methods will be emphasized. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat language, with the emphasis on teaching language at all levels and sorts of schools.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Marja Bešter, Martina Križaj Ortar, Erika Kržišnik, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.
 Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
 Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
 Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
 Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
 Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
 Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga
 Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
 Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.
 Jože Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 Jože Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.
 Jože Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja (2. izd.)*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives:

To accustome students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 - definicija problema,
 - metodološko izčiščenost,
 - terminološka natančnost,
 - analitičen pristop,
 - sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 - Problem definition,
 - methodological clarity,
 - terminological accuracy,
 - analytical approach,
 - synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach to pre-planned specific questions. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:

Ustni zagovor
 Seminarska naloga

Delež (v %) /
 Weight (in %)

30
 70

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
 Written and oral.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 2 (Modul Didaktika književnosti)
Subject Title:	IRW 2 (Module Literature Didactic)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		15		15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1. letnika.

Prerequisites:

Completed 1st year obligations.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se bodo predvsem osredotočile na metode literarne didaktike (raziskovalni vidik), na znanstvenoraziskovalne metode bralne didaktike, na eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje literarne vzgoje, upoštevane bodo kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja v književni didaktiki, poudarek bo na načrtovanju in evalvaciji implementacije novih književnodidaktičnih metod. Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati književnost s poudarkom na obravnavi književnosti na vseh stopnjah in vrstah šol.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Those will primarily focus on literary didactic methods (research aspect) on scientific research methods of reading didactic, on experimental and quasi-experimental planning of literary education, considering qualitative and quantitative methods for research in literary didactic. Planning and evaluating the implementation new literary didactic methods will be emphasized. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat literature, with the emphasis on teaching literature at all levels and sorts of schools.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.

Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.

Meta Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.

Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja. Za boljše bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.

Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.

Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.

Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Vlado Pandžić, 2001: *Putovima školske recepcije književnosti*. Zagreb: Profil International.

Sonja Pečjak in Ana Gradišar, 2002: *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.

Janez Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Janez Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.

Janez Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja* (2. izd.). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definiciji problema, izbiri metode, k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološka izčiščenost,
- terminološka natančnost,
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Objectives:

To accustom students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Problem definition,
- methodological clarity,
- terminological accuracy,
- analytical approach,
- synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:

It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach to pre-planned specific questions. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni zagovor	30	Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarska naloga	70	Written and oral.

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 3
Subject Title:	IRW 3

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta	ECTS
		40	40		860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе študijske obveznosti iz 1. in 2. letnika.

Prerequisites:

Completed 1st and 2nd year study obligations.

Vsebina:

Individualno raziskovalno delo omogoča študentom pripravo za pisanje doktorske disertacije. V sodelovanju z mentorjem oblikujejo osrednje teze, vsebinski načrt in seznam temeljne literature za izdelavo doktorske disertacije.

Z izbranim mentorjem sodelujejo v programski skupini ali v projektu, kjer se pripravljajo na najzahtevnejše oblike individualnega raziskovalnega dela. Iz svojega raziskovalnega področja pripravijo samostojne članke in vsaj eno razpravo za objavo v znanstveni periodiki, sodelujejo na strokovnih in znanstvenih konferencah ter pri drugih oblikah strokovnega in raziskovalnega dela (pisanje kritik, recenzij, ocen, bibliografij, terensko delo, javni nastopi idr.).

Content (Syllabus outline):

Individual research work enables students to prepare for writing PhD dissertation. Together with the mentor they form central thesis, content plan and literature review for completing PhD dissertation.

Together with chosen mentor they participate in program group where they get prepared for the most demanding forms of individual research work. From their research field they prepare independent articles and at least one discussion to be published in scientific periodic, they participate in professional and scientific conferences and in other forms of professional and research work (writing critiques, reviews, evaluations, bibliographies, field work, public appearances, etc.).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

<p>A) Teorija in metodologija   Boža Krakar Vogel, 2004: <i>Poglavja iz didaktike književnosti</i>. Ljubljana: Državna založba Slovenije.   Metka Kordigel Aberšek, 2008: <i>Didaktika mladinske književnosti</i>. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.   Jože Lipnik, 1991: <i>Metodika književne vzgoje</i>. Maribor: Založba Obzorja.   Jože Lipnik, 1992: <i>Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli</i>. Maribor: Pedagoška fakulteta.   Dragutin Rosandić, 1986: <i>Metodika književnog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga.   Dragutin Rosandić, 1993: <i>Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti</i>. Zagreb: Školske novine.   Olga Kunst Gnamuš, 1991: <i>Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom</i>. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.   Olga Kunst Gnamuš, 1984: <i>Govorno dejanje – družbeno dejanje</i>. Ljubljana: Pedagoški inštitut.   Olga Kunst Gnamuš, 1992: <i>Sporazumevanje in spoznavanje jezika</i>. Ljubljana: Državna založba Slovenije.   Olga Kunst Gnamuš, 1995: <i>Teorija sporazumevanja</i>. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.</p> <p>B) Izbor književnodidaktične/jezikovnodidaktične (pa tudi literarnozgodovinske literature oz. literature s področja jezikoslovja) je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja./ Selection of literary didactic/linguistic didactic (and also literary historic literature, ie. literature from linguistic field) depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.</p>
--

Cilji:

Študenti se usposobijo za pisanje doktorske disertacije, strokovnih člankov, znanstvenih razprav, referatov in drugih strokovnih prispevkov.

Objectives:

Students get qualified for writing PhD dissertation, professional articles, scientific discussions, papers and other professional works.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti pridobijo znanja in spretnosti za pripravo doktorske disertacije, strokovnih in znanstvenih prispevkov ter drugih oblik raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Študenti prenesejo znanja in spretnosti, ki so jih pridobili pri pisanju doktorske disertacije in razprav, tudi na druga tematska področja svoje stroke.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Students acquire knowledge and skills for preparing PhD dissertation, professional and scientific articles and other forms of research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Students transfer knowledge and skills gained during PhD and discussions writing process to other thematic areas of their profession.

Metode poučevanja in učenja:

- individualno delo
- konzultacije z mentorjem

Learning and teaching methods:

- individual work
- consultation with mentor

Načini ocenjevanja:

Priprava enega znanstvenega in enega strokovnega članka za objavo.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

100

Assessment:

Written assignment.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine in slovenskega jezikoslovja Selected Chapters from Slovene Literary History and Slovene Linguistics
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. Delo študenta Individ. work	ECTS
20		10		30	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Silvija Borovnik
Izred. prof. dr. Jožica Čeh
Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
Doc. dr. Melita Zemljak Jontes

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenščina/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

V 19. stoletju je slovenska književnost variirala med dvema skrajnostma: resničnim umetniškim dejanjem, ta se večkrat ni oziralo na programska načela in didaktično literaturo, ki se je vključila v konstituiranje slovenskega naroda. Močan zagon je slovenska književnost ponovno doživela na koncu 19. stol. in v prvih desetletjih 20. Moderna s slogovnim pluralizmom, dalje ekspresionizem različnih smeri ter ob njem še druge poetike in končno socialni realizem so ob razmeroma velikem številu odličnih ustvarjalcev izpostavili tudi problem literarnih zvrsti in žanrov, problem stila, razširilo pa se je tudi področje tematike. Druga polovica 20. stol. je kmalu po končani svetovni vojni ponovno začela tematizirati eksistencialno problematiko. V formalno-stilnem in idejnem smislu pa lahko ugotavljamo vrsto literarnih smeri in književnih tokov (socialistični realizem, intimizem, eksistencializem, strukturalizem, modernizem s svojimi skrajnimi variantami, lingvizem, odmevi

Content (Syllabus outline):

In the 19th century the Slovene literature swung between two extremes: genuine act of art which often did not consider program principles and didactic literature which was involved in constituting of the Slovene nation. At the end of 19th century and in first decades of the 20th the Slovene literature has received another powerful momentum. Modern with its stylistic pluralism, expressionism of various directions together with other poetics, and finally social realism, beside relatively large number of exquisite authors, outlined problems of literary sorts and genres, problems of style. The field of thematic was also broadened. . Second half of the 20th century, soon after the World War II. ending, started to thematise existentialist problematic. In formally – stylistic and idea sense we can find whole range of literary directions and currents (social realism, intimism, existentialism, structuralism, modernism with its extreme variations, linguism, symbolism's reflections, post modernism, new realism etc.), and by the end of century the appearance of

simbolizma, postmodernizem, novi realizem itd.), proti koncu stoletja tudi pojav avtorskih poetik. K povedanemu je potrebno dodati še vzpon esejistike in kratke zgodbe v osemdesetih letih ter ponoven interes za roman ob koncu stoletja. Slogovni vidik, žanri, izrazitejši nastop avtoric, razmah esejistike ter literariziranje bivanjskih vprašanj so pomembne značilnosti tega časa.

Jezikovni del predmeta je namenjen pregledu, obvladovanju temeljnih raziskovalnih področji in poznavanju novejših raziskovalnih dosežkov na naslednjih segmentih slovenskega jezika: a) leksikološkem, b) skladenjskem, c) besediloslovno-pragmatičnem.

Leksikološki vključuje pregled temeljnih teoretičnih raziskav besedotvornih, pomenoslovnih, terminoloških in frazeoloških sistemskih lastnosti sodobnega knjižnega jezika. *Skladenjski* obsega skladenjskopomenske vloge besednih vrst, skladenjske teorije – njihovo uveljavljanje v slovenščini ter skladnja z besedotvornega in pretvorbne vidika. *Besediloslovno-pragmatični* vidik osvetljuje besedilo kot jezikovno-tematsko strukturo, s katero se izraža relativno omejen kompleks jezikovnih sredstev, tj. besedilne pojavnosti, le-te je mogoče preučevati v diskurzu. Poseben poudarek bo na razmerju med sistemom in funkcijo v govoru in besedilu.

author poetics. It should be added to the above the ascent of essayistic and short story in the eighties and a revived interest for novel at the end of century. Stylistic aspect, genres, distinctive appearance of female authors, essayistic swing and literarisation of existentialist questions are important characteristics of that period.

The subject is designed for overview, mastering of the basic research fields and knowing the newer research successes in the following segments of Slovene language: a) lexicological, b) syntactic, c) word-science-pragmatic.

Lexicological includes overview of the basic theoretic research of the word-formatting, terminological and phraseological system characteristics of contemporary literary language. *Syntactic* includes roles of the word sorts, syntactic theories – their effect in Slovene language and syntax from word-formatting and transformational view. *Word-science-pragmatic* view shows the text as linguistic-thematic structure with which a relatively limited linguistic tools, that is word phenomena, only they can be researched in discourse. Special emphasis is on the ratio between the system and function in speech and text.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- France Bernik, 1993: *Študije o slovenski poeziji*. Ljubljana: DZS.
 Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
 Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi pol. 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
 Darko Dolinar, 2007: *Med književnostjo, narodom in zgodovino*. Celje/Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba/Založba ZRC, ZRC SAZU.
 Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
 Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Založba Obzorja.
 Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
 Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
 Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
 Jože Koruza, 1997: *Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti*. Ljubljana: Mihelač.
 Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
 Boris Paternu, 1976, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo I in II*. Ljubljana: MK.
 Darja Pavlič, 2003: *Funkcije podobja v poeziji K. Koviča, D. Zajca in G. Strniše*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
 Denis Poniž, 2001: *Slovenska lirika 1950–2000*. Ljubljana: SM.
 Jože Pogačnik, Silvija Borovnik, Darko Dolinar, Denis Poniž, Igor Saksida, Majda Stanovnik, Miran Štuhec, Franc Zadavec, Tine Logar (ur.) in Tanja Viher (ur.), 2001: *Slovenska književnost 3*. Ljubljana: DZS.
 Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
 Franc Zadavec, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba.
 Franc Zadavec, 1993: *Slovenska ekspresionistična literatura*: Murska Sobota / Ljubljana: Pomurska založba/Znanstveni inštitut FF.
 Franc Zadavec, 1999: *Slovenska književnost 2*. Ljubljana: DZS.
 Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
[Michael Alexander Kirkwood](#) Halliday, 1996: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
 Mira Ivič Krajnc, 2005: Besedilne značilnosti javne govorjene besede : na gradivu sej mariborskega Mestnega sveta. Maribor: Slavistično društvo.
 Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas, 1998.

Jan Petr (ur.), 1986: *Mluvnice češtiny (MČ)*. Praha: Academia.
 Irena Stramljič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
 Irena Stramljič Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
 Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
 Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS)*. Četrta prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.
 Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Slavistična knjižnica 7.
 Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Zora 36.
 Ada Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
 Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladdenjsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
 Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora*. Maribor: Zora 30.
 Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku: (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji:

Cilj predmeta je pri študentih doseči stopnjo znanja o genezi književnega korpusa, o njegovih notranjih zvezah in dinamiki, prepoznavanje in poznavanje različnih jezikoslovnih teorij za obravnavana področja, poznavanje in uporaba relevantnega jezikoslovnega izrazja, usvojitve tudi bistvenih metodoloških znanj.

Objectives:

The objective is for students to reach the level of knowledge about Literary corpus genesis, about its inner connections and dynamics, recognizing and knowing different linguistic theories for given area, knowing and using relevant linguistic terminology, mastering the crucial methodological knowledge

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študent zna prepoznati, analizirati in interpretirati pomembna dela slovenske književnosti, sposoben jih je umestiti v ustrezne literarne tokove (domače in tuje), prav tako razume povezanost literature s širšimi kulturnimi in družbenimi pojavi.
 Poznavanje različnih jezikoslovnih teorij in metodoloških pristopov na obravnavanih področjih, poznavanje in uporaba relevantnega domačega in tujega jezikoslovnega izrazja, usvojitve tudi bistvenih metodoloških znanj za samostojno sestavo strokovnega članka, referata

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Predmet je celovit uvid v slovensko književnost. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na področje didaktike. Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije z upoštevanjem teoretično-metodoloških zahtev strokovnega prispevka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Student can recognize, analyze and interpret the important works of Slovene literature, he/she is capable of placing them into suitable literary currents (domestic and foreign), he/she also understands connection of literature to broader cultural and social phenomena.
 Knowing different linguistic theories and methodological approaches in the given fields, knowing and using the relevant domestic and foreign linguistic terminology, mastering crucial methodological knowledge for independent composition of the professional article, paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Subject is a wholesome insight into Slovene literature. Regarding that students are expected to transfer their knowledge to other field of didactic. Ability to independent linguistic interpretation with regard to theoretical-methodological demands of a professional contribution.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih, seminarjih in seminarjskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature. Predavanje (verbalno-tekstualne metode, razlaganje, pojasnjevanje, diskusija). Delo s teksti, zvočnimi posnetki. Uporaba ustreznih jezikovnih tehnologij za analizo govornih in pisnih besedil.

Learning and teaching methods:

Lectures include students' stimulation toward problem approach and solving of pre planned specific problems. Active presence in lectures, seminars and seminary exercises. Critical study of listed and other literature. Lectures (verbal-textual methods, explaining, interpreting, discussion). Work with texts, sound recordings. Use of suitable linguistic technologies for the analysis of spoken and written texts.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit, seminarsko delo	60 40	Written examination, seminary paper

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Jezik in računalniška orodja
Subject Title:	Language and Computer Tools

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15				15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Računalniška orodja za uporabo pri obravnavi različnih jezikovnih ravnin slovenskega jezika. Uporaba digitalne tehnologije za razvijanje digitalne zmožnosti. Informacijske družbene tehnologije. Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) in informacijsko-komunikacijska pismenost. Digitalna tehnologija in njena vključitev v načrtovanje ter izvajanje pouka slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Namenska gradiva, viri in orodja (referenčni vir; e-knjiga; e-učbenik; dokument, dostopen na spletu; avtentično besedilo oz. besedilno gradivo; slike, zvočni zapisi, slovenski iskalniki; spletna knjižnica; črkovalniki in slovarji; e-tabla idr.). Poučevanje slovenščine na daljavo.

Content (Syllabus outline):

Computer tools for treating different language levels of the Slovene language. Usage of digital technology for development of digital capabilities. Information social technologies. Information-communication technology (ICT) and information-communication literacy. Digital technology and its inclusion into planning and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. Namenska materials, sources and tools (reference sources; e-book; e-school book; document, accessible on internet; authentic text ie. textual material; pictures, audio recordings, Slovene browsers; internet library; spell checkers and dictionaries; e-charts etc.). Distant teaching of the Slovene language

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

<p>A)</p> <p>Vojko Gorjanc, 1999: <i>Korpusi v jezikoslovju in korpus slovenskega jezika FIDA</i>. Ljubljana : Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.</p> <p>Majda Steinbuch, 2004: Učenje z informacijskimi viri. V: Melita Ambrožič idr.: <i>Informacijsko opismenjevanje: priručnik za delo z informacijskimi viri</i>. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. 161–222.</p> <p>Marta Stone Wiske, 2005: <i>Teaching for Understanding with Technology</i>. San Francisco: Jossey-Bass.</p> <p>Savina Zwitter, 2004: Vodnik po iskalnih orodjih na internetu in podatkovne zbirke s polnimi besedili člankov. V: <i>Informacijsko opismenjevanje</i>. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 117–127.</p> <p>Maric Žvegljč: Učenje in poučevanje slovenščine na daljavo v spletni učilnici moodle. <i>Slovenščina v šoli</i> 12/3 (2008). 50-55.</p>
<p>B)</p> <p>http://www.fida.net/slo/clanki/gorjanc_02.html.</p> <p>Govorjeni korpusi Laboratorija za digitalno procesiranje signalov, Maribor, in Laboratorija za umetno zaznavanje, sisteme in kibernetiko, Ljubljana.</p> <p>Korpusi slovenskega jezika: http://bos.zrc-sazu.si/, http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html, http://bos.zrc-sazu.si/main_si_l2.html, http://www.fidaplus.net/ idr., drugi aktualni korpusi.</p> <p>Učni načrti za slovenski jezik osnovnih in srednjih šol./ Curriculum for Slovene language in primary and grammar schools.</p>

Cilji:

Študentje se seznanijo z izbranimi računalniškimi orodji za jezikovno delo v pedagoški praksi in s termini, povezanimi z delom v elektronski obliki. Spoznajo izbrana dejanska namenska gradiva, vire in orodja ter se seznanijo z možnostmi njene vključitve v načrtovanje ter izvajanje pouka slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Spoznajo temelje pouka (slovenščine) na daljavo.

Objectives:

Students get acquainted with selected computer tools for linguistic work in pedagogy practice and with terminology related to work in electronic form. They get to know actual material, sources and tools and get acquainted with possibilities for its inclusion into preparing and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. They learn about distant teaching of the Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje poznajo izbrana računalniška orodja za jezikovno delo v pedagoški praksi in znajo uporabiti termine, povezane z delom v elektronski obliki. Izbrana dejanska namenska gradiva, vire in orodja znajo vključiti v načrtovanje pouka slovenskega jezika in književnosti ter uporabiti pri samem pouku slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Sposobni so izvesti pouk slovenščine na daljavo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Pridobljena teoretična znanja s področja IKT so dobrodošla kot ena izmed možnosti uporabe v šolskem/študijskem procesu, pomembna pa so tudi kot zaključna znanja za pripravo doktorskega dela s področja slovenskega jezika in književnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students know selected computer tools for linguistic work in pedagogy practice and are able of using terminology related to work in electronic form. They get to know actual material, sources and tools and get acquainted with possibilities for its inclusion into preparing and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. They are able to use distant teaching of the Slovene language.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Acquired theoretical knowledge from the field of ICT is welcome as another possibility for usage in school/study process. They are also important as final skills for preparing PhD dissertation in Slovene language and literature.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Frontal work, group work, individual work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Praktično delo.
Ustni izpit.

30
70

Practical work.
Oral examination.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki; potrebna specialna računalniška programska oprema za delo na daljavo.
Stacionarni računalniki v računalniški učilnici.
Kasetofon, minidisk, CD/DVD-predvajalnik.

Obveznosti študentov:

Študij predpisane literature.
Praktično delo.
Ustni izpit.

Material conditions for subject realization

Lap top, projector, speakers; special computer equipment for work on distance is needed.
Computer in computer class room.
Cassette player, mini disc, CD/DVD-player.

Students' commitments:

Study of listed literature.
Practical work.
Oral examination.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Jezikovna kultura – med narečnim in knjižnim
Subject Title:	Language Culture – between Dialectal and Literary

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15				15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Content (Syllabus outline):

Jože Toporišič (ur.) idr., 2007: *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 69–86, 135–143.
 Boris Urbančič, 1987: *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enotnost.
 Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 13–100, 533–554, 825–841.
 Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
 Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Vera mole (u.): *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.
 Met Grosman: Ali angleščina res ogroža druge jezike, tudi slovenščino? *Delo*, 2. junij (1994). 14.
 Jože Dular in Tomo Korošec, 1983–1996: *Slovenski jezik 1–4*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji:

Študentje se poglobljeno seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim dejavnikom, seznanijo se z odnosom do jezika, z jezikovno dinamiko in z normami, ki jezik določajo in ga oblikujejo. Študentje usvojijo védenje o zvrsteh slovenskega jezika, o jezikovni dinamiki in merilih vrednotenja v jeziku. Uzavestijo ustrezno knjižno in narečno rabo jezikovnih sredstev, primerno sporočanjškemu položaju in stopnji ter vrsti izobraževanja.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študentje razumejo pojem slovenskega jezika z različnih vidikov, in sicer predvsem z vidika jezikovne kulture.
 Poznajo različne zvrsti jezika in razlike med njimi. Študentje znajo uporabiti védenje o govornem in pisnem izražanju v konkretnih sporočanjških situacijah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Poznavanje pojma slovenskega jezika z različnih vidikov omogoča lažje usvajanje poglobljenih jezikoslovnih znanj ter oblikovanje kritičnega pogleda nanje. Usvojeno znanje oblikovanja govornega in pisnega besedila omogoča študentom samostojno strokovno delo.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

100

Assessment:

Oral examination.

Objectives:

Students get in depth knowledge of the Slovene language as cultural agent, they get familiar with the relation to language, with language dynamic and norms, which determine and form the language. Students adopt knowledge about sorts of the Slovene language, about language dynamic and criteria for language evaluation. They get awareness about adequate literary and dialect usage of language tools, which are suitable for position in communication and for level and kind of education.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Students understand the notion of the Slovene language from different points of view, primarily from language culture aspect.
 They are acquainted with different language sorts and the differences between them.
 Students are capable of using knowledge about spoken and written expressing in concrete communication situations.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Comprehending the notion of the Slovene language from different aspects enables easier adoption of in depth linguistic knowledge and forming critical a critical view. Adopted knowledge of spoken and written text enables the students an independent professional work.

Learning and teaching methods:

Frontal work, group work, individual work.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki.
 Kasetofon, minidisk, CD/DVD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Lap top, projector, speakers.
 Cassette player, mini disc, CD/DVD-player.

bveznosti študentov:

Študij predpisane literature.
 Ustni izpit.

Students' commitments:

Assigned literature study.
 Oral examination.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Metodologija znanstvenega raziskovanja
Subject Title:	Scientific Research Methodology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Kontaktne ure	Teren. vaje Field work	Samost. delo individ. work	ECTS
	15		15		285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	<input type="text" value="Slovenščina/Slovene"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="Slovenščina/Slovene"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika in slovenske književnosti.

Vsebina:

- Temeljne značilnosti kvalitativnega glede na kvantitativno raziskovanje.
- Vrste pretežno kvalitativnih pedagoških raziskav (študija primera, akcijska raziskava).
- Faze kvalitativne in kvantitativne raziskave.
- Pretežno kvalitativni postopki zbiranja podatkov (opazovanje z udeležbo ali brez nje, nestrukturirani ali polstrukturirani intervju) in kvalitativne obdelave podatkov (analize dokumentov).
- Pretežno kvantitativni postopki zbiranja podatkov (anketiranje, preizkusi znanja, ocenjevalne lestvice, lestvice stališč, sistematično opazovanje).
- Metode analize atributivnih spremenljivk (frekvenčne porazdelitve, χ^2 -preizkus hipoteze neodvisnosti in enake verjetnosti, mere kontingence).
- Metode analize razlik s parametričnimi preizkusi (t-preizkus, analiza variance, analiza kovariance). Metode analize razlik z neparametričnimi preizkusi (Mann-Whitneyev preizkus, Wilcoxonov preizkus, Kruskal-Wallisov preizkus, Friedmanov preizkus).
- Metode analize povezanosti (bivariatna, multipla korelacija in regresija).

Prerequisites:

Preceding knowledge of Slovene language and Slovene literature.

Contents (Syllabus outline):

- Characteristics of qualitative versus quantitative research.
- Type of mostly qualitative pedagogical research (study case, action research).
- Phases of qualitative and quantitative research.
- Mostly qualitative ways of collecting the data (participant or non-participant observation, informal or semi-structured interview) and qualitative analyzing the data (content - document analysis).
- Mostly quantitative ways of collecting the data (survey, knowledge testing, scaling, attitude measurement, structured observation).
- Statistical methods for the analysis of nominal and ordinal variables (frequency distributions, chi-square test hypothesis about independence and hypothesis of equal probability, measures of contingency).
- Statistical methods for the analysis of differences whit parametric tests (t-test, analysis of variance, analysis of covariance). Statistical methods for the analysis of differences whit non-parametric tests (Mann-Whitney, Wilcoxon, Kruskal-Wallis, Friedman test).
- Statistical methods for the analysis of relationships (bi-variant, multiple correlation and

- Računalniška obdelava podatkov s statističnim programom SPSS.
- Pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov. Raba znanstvenega aparata.

- regression).
- Computer analysis of the data by means of SPSS statistical program.
Writing research reports, technical and scientific papers. Use of scientific sources.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Louis Cohen, Lawrence Manion, in Keith Morrison, 2005: *Research methods in Education* (5th ed.). London, New York: RoutledgeFalmer.

Branka Čagran, 2004: *Univariatna in multivariatna analiza podatkov: zbirka primerov uporabe statističnih metod s SPSS*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

George A. Ferguson in Yoshio Takane, 1989: *Statistical Analysis in Psychology and Education* (6th ed.). Singapore: McGraw-Hill .

Boris Kožuh, 2000: *Statistične obdelave v pedagoških raziskavah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko.

Jože Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Jože Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.

Jože Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja* (2. izd.). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji:

Cilj tega predmeta je:

- študente usposobiti za samostojno odkrivanje raziskovalnih problemov, njihovo vsebinsko in metodološko opredeljevanje (raziskovalne hipoteze, raziskovalne metode, raziskovalni vzorci, postopki zbiranja podatkov, postopki obdelave podatkov),
- študente usposobiti za korektno prevzemanje in samostojno izdelovanje strukturiranih in polstrukturiranih inštrumentov zbiranja podatkov,
- študente usposobiti za izbiranje in uporabljanje ustreznih postopkov kvantitativne in kvalitativne obdelave podatkov ter interpretiranje (deskriptivno, eksplikativno) izidov analize z vidika njihove statistične in praktične pomembnosti,
- študente usposobiti za avtonomno sodelovanje in izvajanje vsebinsko – metodološko kompleksnejših empiričnih kvalitativnih in kvantitativnih raziskav,
- študente usposobiti za samostojno pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov.

Objectives:

The objective of this course is:

- to enable the students for autonomous finding of research problems and defining their content and methodology (research hypotheses, methods, samples, ways of collection and analyzing the data),
- to enable the students for correct usage and autonomous construction of structured and semi-structured instruments,
- to enable the students for selecting and using appropriate ways of qualitative and quantitative analyzing and interpretation (descriptive, explicative) of what the results imply in theory and practice,
- to enable the students for carrying out, in a team or individually, complex empirical qualitative and quantitative research regarding content and methodology,
- to enable the students for autonomous writing research reports, technical and scientific papers.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent znal in razumel

- temeljne karakteristike kvalitativnega in kvantitativnega raziskovanja,
- uporabo kvalitativnih in kvantitativnih postopke zbiranja podatkov,
- uporabo kvalitativnih in kvantitativnih postopkov (deskriptivne, inferenčne statistike)

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to know and understand

- general characteristics of qualitative and quantitative research,
- how to use qualitative and quantitative ways of collecting the data,
- how to use qualitative and quantitative ways of analyzing (descriptive, inferential) the data,

<p>obdelave podatkov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporabo statističnega programskega paketa SPSS <p><i>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</i> Študent bo usposobljen za</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostojno izvajanje vsebinsko – metodološko kompleksnejših empiričnih pedagoških raziskav, • avtonomna pripravljenost za sodelovanje in izvajanje empiričnih pedagoških raziskav, • uporaba računalniškega paketa SPSS, • pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov, • aktivna udeležba na konferencah, simpozijih 	<ul style="list-style-type: none"> • how to use SPSS statistical program <p>Transferable/Key Skills and other attributes: The student will be qualified for</p> <ul style="list-style-type: none"> • individual carrying out of complex empirical pedagogical research with regard to content and methodology, • autonomous participation in carrying out pedagogical research, • use of SPSS, • writing research reports, technical and scientific papers, • active participation in conferences, symposiums
---	---

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminarske vaje,
- laboratorijske vaje.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- tutorial,
- lab work

Načini ocenjevanja:

- izpitna naloga
- ustni zagovor izpitne naloge

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- examination research paper
- oral examination

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- klasična učilnica (grafoskop)
- računalniška učilnica (z možnostjo uporabe SPSS)

Material conditions for subject realization

- traditional classroom (with OHP),
- computer classroom (equipped with SPSS).

Obveznosti študentov:

- (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)*
- izpitna naloga (raziskovalno poročilo izvedene empirične pedagoške raziskave),
  - sprotno, aktivno delo v okviru LV z oddajo opravljenih vaj

Students' commitments:

- (written, oral examination, coursework, projects):*
- examination research paper (report on empirical pedagogical research),
  - practical work within LV

Opomba:

Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (UI. RS, št. 101/2004) v 7. členu. Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Osnove retorike
Subject Title:	Fundamentals of Rhetoric

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15			15		285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Vlado Pandžić

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika in slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of the Slovene language and literature.

Vsebina:

- Govorništvo.
- Kratek zgodovinski pregled govorništva.
- Govorniški stili. Retorične figure.
- Sodobna govorna kultura. Kultura in govor. Govorno in pisno izražanje.
- Priprava govora. Struktura govora.
- Stilsko-kompozicijske vaje.
- Razgovor, razprava, argumentiranje.
- Govornikova samopodoba. Poslušanje govora.
- Sodobna predavateljska komunikacija ob uporabi sodobne tehnologije.
- Razvoj govora, nebesedna komunikacija, govorne napake, fonetična korekcija izgovora.

Content (Syllabus outline):

- Rhetoric.
- Brief rhetoric history review.
- Rhetoric styles. Rhetoric figures.
- Contemporary rhetoric culture. Culture and speech. Spoken and written expressing.
- Preparing the speech. Structure of the speech.
- Exercises in stylistic composition.
- Conversation, discussion, argumentation.
- Speakers self image. Listening to the speech.
- Contemporary lecturer's communication when using modern technologies.
- Development of speech, non verbal communication, mistakes in speaking, phonetic correction of pronunciation.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Aristotel, 1989: *Retorika*. Zagreb: Naprjed.
 Đuro Gračanin, 1954: *Temelji govorništva*. Zagreb: (s.n.).
 Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
 Vlado Pandžić, 2007: *Sitni prilozi za povjest učenja i poučavanja govorništva*. Zagreb.
 Marcus Fabius Kvintilijan, 1985: *Obrazovanje govornika: odabrane strane*. Sarajevo: "Veselin Masleša".
 Ivo Škarić, 2000: *Temeljni suvremenog govorništva*. Zagreb: Školska knjiga.
 Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.

Cilji:

Študente poglobljeno seznaniti s teorijo govorništva ter s teorijo in prakso govornega in pisnega izražanja ter medijske kulture ter jih usposobiti za samostojno rabo le-tega.

Objectives:

To in depth acquaint students with theory of rhetoric and with theory and practice of spoken and written expressing and media culture; to prepare them for individual use of all of these skills.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent poznal in razumel teorijo govornega in pisnega izražanja, ob tem pa bo usposobljen za samostojno uporabo in izvedbo le-teh.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti: pisno izražanje pri seminarški nalogi, ustno izražanje na izpitu.
- Reševanje problemov: sposobnost reševanja problemov v različnih kontekstih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

After completing this subject student will know and understand theory of spoken and written expressing, besides he/she will be educated to individually use and apply them.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Skills: written expressing in seminary paper, oral expressing in examination.
- Problem solving: capability of problem solving in different contexts.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja.

Learning and teaching methods:

- Lectures.

Načini ocenjevanja:

seminarska naloga,
ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

30
70

Assessment:

seminary paper,
oral examination.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. I. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Izbrana poglavja iz Sinhronije 1
Subject Title:	Selected chapters from Synchrony 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15			15		285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki /	Predavanja / Lecture:	<input type="text" value="Slovenski/Slovene"/>
Languages:	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="Slovenski/Slovene"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet je namenjen študentom, ki so se odločili za teoretično naravnani študij s področja fonologije, leksikologije, frazeologije, funkcijskega jezikoslovja in teorije vezljivosti in besediloslovja. Področje fonologije vključuje obravnavo Fonoloških prvin: kontrastivnost, inherentne distinktivne lastnosti, distribucija, valentnost in frekventnost fonemov. Fonoloških nizov: inventarizacija, struktura, razporejanje fonemov. Princip sonorosti in zlog: razporejanje fonemov v fonemskih nizih in hierarhija fonemov po sonorosti; zlogovna meja. Fonotaktiko: izgovorna enota, izgovorna celota; fonotaktična pravila. Leksikološki vidik prinaša razgled po najpomembnejših domačih in tujih besedotvornih raziskavah, ki odkrivajo tvorbeno zakonitosti leksikalnega sistema in spremembe leksike v slovanskih jezikih pod vplivom jezikovnih globalizacijskih tokov. Opazovano je besedotvorno odzivanje v obliki inovativnih ali hibridnih tvorbenih vzorcev v lastnem jeziku, in to v zvrstno in funkcijsko različnih besedilih. Gre za vprašanje besedotvornega vzorčenja in potencialnih možnosti sistemskih sprememb, odkrivanja novih tvorbenih

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for students who decided for a theoretical oriented study from the field of phonology, lexicology, phraseology, functional linguistics and theory of binding and word science. The field of phonology includes dealing with Phonological elements: contrast, inherent distinctive characteristics, distribution, valence and frequency of phonemes. Phonological series: inventarization, structure, phoneme disposition. Principle of sonorosity and syllable: phoneme disposition in phoneme series and hierarchy of phonemes by sonority; syllabic border. Phonotactics: pronunciation unit, pronunciation totality, phonotactic rules. Lexicological outlook brings an overview of the most important domestic and foreign word-formation research, which uncover the lawfulness of the lexical system and lexical changes in Slavic languages under the influence of linguistic globalization flows. We observe word-formation response in the shape of innovative or hybrid formation patterns in own language in different sorts and functionally different texts. The question of word-forming sampling and potential possibilities of system changes, discovering new formation samples and changes in the

vzorcev in sprememb v pogostnosti že obstoječih. Frazologija vključuje različne poudarke: teoretični pristopi v frazeologiji; tipologija frazeoloških enot (frazologija in idiomatika; frazeologija v ožjem in širšem smislu); sintagmatika in paradigmatica frazeoloških enot: kolokabilnost, variantnost, pomenski odnosi med frazemi; kulturološki vidiki frazeologije, slovenska frazeologija v govornih in pisnih besedilih in besedilnih zbirkah; pragmatična frazeologija; opazovanje frazemov kot jezikovne uresničitve konceptualnih metafor ter povezava med teoretičnimi pristopi v frazeologiji in frazeografiji.

Funkcijsko jezikoslovje ponuja vpogled v skladijskopomenske vloge besednih vrst in skladijske teorije, njihovo uveljavljanje v slovenščini. Besedilna skladnja odpira nov pogled na posamezne skladijske pojave ter skladijske vloge v stavčni in besedilni skladnji.

Teorija vezljivosti študenta osredinja na vezljivost kot pomensko- in strukturnoskladijski pojav ter hkrati osvetljuje še vezljivostni vidik s stališča besedilne skladnje.

Preučevanje besedil z vidika jezikovno-tematske strukturiranosti: mikrostrukturna in makrostrukturna pojavnost, koherenca in kohezija besedila, tematska urejenost besedila, gramatika besedila: sestavniki besedila, funkcionalna perspektiva v besedilu na mikro- in makronivoju.

frequency of the already existing ones.

Phraseology includes different emphasis: theoretical approaches to phraseology; typology of phraseological units (phraseology and idiomatics; phraseology in narrow and wider sense); syntagmatic and paradigmatic of phraseologic units: colloquability, variety, meaning relations between phraseme; cultural views of phraseology, Slovene phraseology in spoken and written texts and textual collections; pragmatic phraseology; observation of phrasemes as linguistic realization of conceptual metaphors and the connections between theoretical approaches to phraseology.

Functional linguistics offers insight into syntactic-meaning role of word sorts and syntactic theory, their effect in Slovene language. Textual syntax opens new views on separate syntactic occurrences and syntactic role in sentence and textual syntax.

Theory of vezljivosti focuses the student on vezljivost as meaning and structural-syntactic phenomena and at the same time throws light upon viewpoint from the position of textual syntax.

Researching the texts from the viewpoint of linguistic-thematic structure: microstructure and macrostructure occurrence, coherence and cohesion of the text, thematic order of the text, grammar of the text: of the text, functional perspective at the micro- and macro level.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.

Irena Stramljič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.

Irena Stramljič Breznik: Prezete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.

Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.

Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.

Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.

Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.

Erika Kržišnik, 2005: Frazologija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*.

Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.

Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija*. 53/1. (2004). 13-25.

Cilji:

Študenti:

- suvereno prepoznavajo sodobne globalizacijske vplive,
- spoznajo splošne težnje sodobnih jezikovnih sprememb in njihov vpliv na fonemski, leksikalni, frazemski, skladenjski, vezljivostni in besedilni sistem jezika,
- prepoznavajo internacionalizme, hibridno leksiko, frazeološke in skladenjske kontaminacije,
- ugotavljajo pozitivne in negativne vplive globalnega jezika na jezikovnosistemsko podobo slovenščine.

Objectives:

Students:

- in a sovereign manner recognize globalization influences,
- familiarize themselves with general linguistic changes and their influence on phoneme, lexical, phrasem, syntactic, binding and textual system of the language,
- recognize internationalisms, hybrid lexic, phraseological and syntactic contaminations,
- detect positive and negative influences of the global language on language-system image of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- so sposobni kritično presojati in odkrivati mešanje prevzetih oblik z domačimi,
- uzaveščajo spremenljivost jezika skozi pozitivne in negativne vplive globalizacijskih procesov na vseh ravneh jezikovnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti vzpostavijo ustrezen odnos do novih jezikovnih pojavov z vidika sporočanje ustreznosti in nove vloge slovenščine v sodobnih integracijskih procesih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students:

- are capable to critically judge and discover mixing of taken forms with domestic ones,
- the changing of the language through positive and negative influences of globalization processes on all levels of the language system.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students establish suitable relations to new linguistic occurrences from the point of view of meaning adequacy and new role of Slovene language in contemporary integration processes.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Individual work, lead by lecturer's consultations.

Project work within the course leaders' projects.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga,
Ustni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

50

50

Assessment:

Seminar paper,
Oral examination

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Izbrana poglavja iz Sinhronije 2
Subject Title:	Selected Chapters from Synchrony 2

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Didaktika slovenskega jezika in književnosti Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15			15		285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljena izpita iz prvega semestra.

Prerequisites:

Completed both 1st semester examinations.

Vsebina:

Predmet je namenjen kandidatom, ki so se odločili za bolj empirično naravnano študij s področja, leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja, jezikovnih tehnologij ter raziskovanja razmerij med slušnostjo in instrumentalnostjo v knjižni in/ali narečni fonetiki ter fonologiji. Leksikološko področje pokriva možnost raziskovanja leksike z vidika raznolike morfemske pojavnosti in druženja leksemov v združbe na podlagi skupne morfemske (besedne družine), pomenske (pomenska polja) ali oblikovne podobe (homonimija, paronimija). To omogoča odkrivanje raznolike strukturne podobe leksike in njihovih razmerij, ki jih je mogoče s semaziološkim ali onomaziološkim pristopom uslovirati. Za odkrivanje teh razmerij in izdelavo različnih slovarjev pa je potrebno uporabiti tudi pristope, ki jih ponujajo sodobne jezikovne tehnologije (sinetizatorji, analizatorji govora, referenčni korpusi) in obratno, spoznavanje sistemskosti leksike in njenih značilnosti od fonetične do semantične podobe pomeni pomembno podporo razvoju novih jezikovnih tehnologij.

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for candidates who decide for more empirically oriented study from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics, linguistic technologies and researching the ratios between auditory and instrumentality in literary and/or dialectic phonetics and phonology. Lexicological field covers possibilities of researching lexica from the viewpoint of various morpheme occurrence and connecting lexemes in groups based on the common morpheme (word families), semantic (semantic fields) or morphologic images (homonimy, paronimy). This enables discovering various structural images of lexic and its relations, which can be with semasiological or onomasiological approach. For discovering these relations and producing different dictionaries it is necessary to use the approaches, enabled by contemporary linguistic technologies (synthetizers, speech analyzers, reference corpuses) and vice versa, getting to know lexical systemness and its characteristics from phonetic to semantic image presents an important support to the new language technologies. Phrasological field comprises comparative aspect of

Frazeološko področje zajema primerjalni vidik frazemov južnoslovanskih jezikov, njihovo strukturo, skladišne lastnosti, kategorialni in denotativni ali sporočanski pomen. Izpostavljene bodo skupne in različne prvine južnoslovanskih jezikov s posebnim ozirom na izvor in skupne frazeološke prvine v slovanskih in neslovanskih jezikih, izpostavljeni bodo tudi določeni frazeološki koncepti. Frazemi bodo predstavljeni glede na pojavljanje v različnih zvrsteh, hkrati pa bodo predstavljena osnovna načela frazeografije: frazeologija v splošnem slovarju: konceptualno in izvedbeno; vrste frazeoloških slovarjev in njihove značilnosti: eno- ali večjezični, namenjeni rojenemu govorniku ali tujejezičnemu uporabniku itd.; frazeološke enote v besedilnih korpusih: kako jih prepoznati, izločiti in ovrednotiti njihove pojavne oblike. Korpusno jezikoslovje obsega naslednje vsebine: jezikovni viri glede na namen, jezikovni viri za pisni in govorni jezik, tipologija in razvoj korpusov, gradnja korpusov, označevanje korpusov, korpusna analiza, korpusni opisi slovenskega jezika in njihova funkcionalna uporaba. Konverzacijska analiza obsega razmislek o kontekstu govorne rabe jezika, zbiranja in transkribiranja gradiva za raziskave govorne rabe jezika, struktura pogovora, lastnosti spontanega govora in uzaveščenost ustrezne rabe tudi narečnega glede na različne govorne položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja.

south Slavic languages phrasemas, their structure, syntax characteristics, category or denotative or sporočanski meaning. There will be emphasized common and different elements of south Slavic languages with special regard to origin and common phraseologic components in Slavic and non Slavic languages. Certain phraseologic concepts will also be exposed. Phrasems will be presented regarding to their appearance in different sorts, at the same time different basic principles of phraseography will be presented: Phraseology in general dictionary: conceptual and executive; sorts of phraseological dictionaries and their characteristics: one- or multi lingual, meant for native speaker or foreign user, etc.; phraseologic units in textual corpuses: how to recognize them, to eliminate and evaluate their appearing forms. Corpus linguistic comprises following contents: linguistic sources regarding to source, linguistic sources for written and spoken language, typology and corpus development, corpus building, denominating corpus, corpus analysis, corpus description of Slovene language and their functional usage. Conversation analysis comprises contemplation of spoken language usage context, gathering and transcribing material for researches of spoken language usage, conversation structure, characteristics of spontaneous speech and getting the awareness of adequate usage of dialectal regarding to different levels and sorts of education.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramlijič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramlijič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramlijič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramlijič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramlijič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.

Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
 Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.
 Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
 Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
 Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diachronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
 Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji:

Študenti so sposobni na podlagi teoretičnih izhodišč analizirati besedotvorne, frazeološke in leksemске lastnosti zvrstno različnih besedil s funkcionalno uporabo razpoložljivih korpusov in drugih jezikoslovnih tehnologij.
 Spoznavati prepletenost govornih rabe jezika z družbenim, mentalnim in fizičnim svetom, v katerem raba jezika poteka. Naučiti se uporabljati korpusne v znanstvenoraziskovalnem delu. Praktično spoznati zbiranje in transkribiranje govornega gradiva za raziskovalno delo. Spoznati teoretične temeljne in zahtevnejše značilnosti zapisa govornih besedil, ki temeljijo na slušnih in instrumentalnih zakonitostih.

Objectives:

The students are capable on the basis of theoretical starting-point to analyze word-formatting, phraseological and lexemic characteristics of different sorts of texts with functional use of disposable corpuses and other linguistic technologies.
 Knowing the intertwined nature of spoken use of language with social, mental and physical world in which the use of language is taking place. Learning to use corpuses in scientific-research work.
 Practically familiarize themselves with collecting and transcribing spoken material for research work.
 Getting to know theoretical basic and more demanding characteristics of written records that are based on audio and instrumental laws.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 S pridobljenim znanjem in praktičnim delom so usposobljeni za samostojno jezikoslovno analizo različnih besedil in sposobni razumevanja vzročno-posledične povezave med vrsto besedila in tipičnimi jezikovnimi pojavi na ravni tvorjenega besedja, leksemskih povezav in frazeoloških zvez. Sposobni so funkcionalne uporabe različnih frazeoloških slovarjev in sposobni tudi sestavljanja tematskih skupin frazemov po temeljnih frazeografskih načelih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje usvojijo metodologijo leksikološko-frazeološkega raziskovanja in vrednotenja jezikovnih pojavov in so tako usposobljeni za nadaljnje samostojno raziskovanje na področju leksikologije in usposobljeni za sestavljanje manjših (tematskih) frazeoloških slovarjev.
 Usvojena metodologija terenskega dela, zbiranja gradiva in delo s programi za transkribiranje in načine transkribiranja so skupaj s teoretičnimi metodološkimi, besedilnimi, slušno-instrumentalnim in statističnoanalitičnimi znanji pomembna za pripravo doktorskega dela s področij leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja in fonetike knjižnega ali narečnega govora.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 With accumulated knowledge and practical work the students are qualified for independent linguistic analysis and capable of understanding cause-consequential connection between the type of text and typical linguistic phenomena on the level of formed vocabulary, lexemic connections and phraseological unions. They are capable of functional use of different phraseological dictionaries and capable of composing thematic groups of prasemes by basic phraseographic principles.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students master the methodology of lexicological-phraseological research and evaluation of linguistic phenomena and are thus qualified for further independent research in the field of lexicology and for composing smaller (thematic) phraseology dictionaries.
 The mastered methodology of the field work, gathering material, working with programs for transcribing and modes of transcribing are together with theoretic methodological, textual, audio-instrumental and statistically-analytic knowledge important for preparing doctoral dissertation from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics and phonetics of literary and dialectic speech.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.
Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.
Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.
Independent work, lead by teacher's consultations.
Project work within the projects of the subject leaders.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga, Ustni izpit	50 50	Seminar paper, Oral examination
-----------------------------------	------------------------	------------------------------------

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).